

קונטרס

י'קרא דמלכא המבואר

מכבוד קדושת מרן
בעל היקרא דמלכא זיע"א

פרשת פנחס

עם ביאור משולב על דברי קדשו
והוספת ציונים והערות

נערך ע"י הרח"ג ר' אברהם זילבר שליט"א
בן מורנו ראש הישיבה שליט"א

כל הזכויות שמורות

למכון "מעיינות הרים"

להוצאת ספרי הצה"ק לבית זוועהיל
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' האדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל, בית ישראל

ת.ד. 5088 ירושלים 91050

טל: 052-7646061 פקס: 02-5326464

דוא"ל: 5326464@gmail.com

יו"ל בסיוע הצה"ק זוועהיל

עיצוב ועימוד:

סוף פסוק – 0583256900

**סוף
פסוק**

בסוף, עימוד טוב קבע

פרשת פנחס

תשי"ז

צָרֹר את המדינים והכיתם אותם כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור וגו'. הענין כי ע"י הפקרת בנות מואב היתה המגפה בבנ"י ר"ל של כ"ד אלף ונתעורר הקול בבנ"י לדבר מהאסון הנורא ואגב זה הזכירו הפקרת בנות מואב וכזבי בת צור ונכנסם ההרהור והמחשבה של זנות, כי כן עצת היצר. וזה

ביאורים

כשהחטיאו את עם ה', גם צ"ב אומרו 'בנכליהם' שמשמע שצוררו אותם במחשבה והרי צוררו אותם בפועל ולא במחשבה^א. ויש לבאר הענין על פי מה שכתב בסה"ק כי ודאי ע"י הפקרת בנות מואב היתה המגפה בפועל בבנ"י ר"ל של כ"ד אלף, אך עדיין נשאר זכר לחטא גם אחר המגיפה בכל פעם שנוכרו במגיפה ונתעורר הקול בבנ"י ישראל לדבר מהאסון הנורא, ואגב זה הזכירו הפקרת בנות מואב וכזבי בת צור ונכנסם ההרהור והמחשבה של זנות בלב כלל ישראל, כי כן עצת היצר

צורר את המדינים להכרית את זכר החטא שלא יהיה הרהור עבירה ח"ו

הקב"ה ציוה את משה רבינו (במדבר כה, יז-יח): 'צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים וְהַכִּיתָם אוֹתָם כִּי צָרִירִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נָכְלוּ לָכֶם עַל דְּבַר פְּעוֹר' וגו'. והקשה בסה"ק נועם אלימלך למה אמר הכתוב 'כִּי צָרִירִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם' בלשון הווה שעתה הם צוררים לכם, הרי הכתוב מדבר אחר המגיפה כשכבר כל החוטאים מתו, והוי ליה למימר 'כִּי הָיוּ צוֹרְרִים לָכֶם בַּעֲבַר

צינים והערות

וצריך האדם השב לבער הקליפה ההיא מן הארץ. וגם בנידון דידן כל זמן שהיו אותם הרשעים המדינים בעולם אז היו עדיין הרהורי עבירה דפעור שולטים בישראל לבלבל להם המחשבה ולכן נצטוו משה רבינו עליו השלום לנקום בהם נקמת ד', וזהו כי צוררים לכם בהוה, פירוש עדיין הם צוררים לכם ומפרש הכתוב במה, בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור, פירוש באותן המחשבות הרעות המתהוים לכם בדברכם במעשה דפעור ועל דבר כזבי כו', ולכן תבערו אותם מן הארץ ותהיו טהורים וקדושים ובערת הרע מקרבך אמן כן יהי רצון וקל להבין. וראה גם מה שכתב רבינו בפרשת כי תצא תשי"ח.

א. ז"ל הנועם אלימלך: 'ויאמר כו' צורר את המדינים כו' על דבר פעור ועל דבר כזבי כו' (כה, יז). ויש לדקדק אמרו כי צוררים כו', בהוה על דבר העבר ונתהוה כבר וגם אמרו בנכליהם, שפי' המחשבה וכי במחשבה לבד הרעו לישראל, הלא גם פעלו המעשה גם כן בדבר פעור וכזבי כנאמר ונראה לפרש, כי עיקר כוונת הבורא ברוך הוא בנקמתו במדין היה מחמת גודל המחשבות והרהורים רעים שנתהוו לישראל על ידם בדברם בסיפור המעשה דפעור או מעשה דכזבי ועל ידי הדיבור שדברו בו נפלו לישראל הרהורי תאוות, והכלל בזה שבכל עבירה נברא קליפה ר"ל, וכל זמן שהקליפה בעולם אזי נופלים מחשבות רעות לאדם מאותה העבירה

בנכליהם אשר נכלו, ועל דבר פֵּעוּר - הדיבור, לִכֵּן בא הציווי לצרור ולהכות שלא ישאר מהם זכר, ואז לא יהי' במה לתפוס המחשבה, כי החטא הזה יצרא בישא שפוגם מאד המחשבה, ומחפש מקום לנוח באיזה אופן עקלתון, לִכֵּן צרור והכיתם בזה יהיה התיקון.

צו את בני ישראל. רש"י, מה אמור למעלה יפקוד ה' אמר לו הקב"ה עד שאתה

ביאורים

הַמְדִּינִים וְהַכִּיתֶם אוֹתָם, כי בזה יהיה התיקון.²

משה ביקש רועה שימלא מקומו והקב"ה השיבו שיביאו קרבנות • מכח הצדיקים יש כפרה והתקרבות בכל יום ובימים מקודשים.

בתחילת פרשת הקרבנות עה"פ: 'צו את בני ישראל', פירש רש"י מה טעם הסמיכות של פרשת הקרבנות למה שאמור למעלה יפקוד ה' איש על העדה, אמר לו הקב"ה עד שאתה

לעורר תמיד כבדרך אגב מחשבות לא טובות והרהורים רעים, וזה כוונת הכתוב באומרו 'בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נָכְלוּ', היינו המחשבות וההרהורים רעים שנשארו ע"י הדיבור בזה, והוא שרמז הכתוב באומרו 'עַל דְּבַר פֵּעוּר' היינו הדיבור, לִכֵּן בא הציווי לצרור ולהכות את המדינים שלא ישאר מהם זכר, ואז לא יהי' במה לתפוס המחשבה, כי החטא הזה יצרא בישא חמור מאד במה שפוגם מאד את המחשבה, ומחפש מקום לנוח באיזה אופן עקלתון, לִכֵּן נאמר 'צִרֹר אֶת

ציונים והערות

מעייין מתוך וכל טוב הבא מהם על אשר גרמו להם עשות רע, והוא על דרך אומרו (תהלים קל"ט) הלא משנאיך ה' אשנא פירוש משנאיך כאלו אמר משנאיך שגורמים לשנאת בחור בטוב כדרך שדרשו ז"ל (שבת קיד ב) בפסוק כל משנאי אהבו מות אל תקרא וכו', ובאמצעות מחשבה זו תהיה מתרחקת תאות העבירה מהם ותהיה להם לזרה, כי על העבר שונאים הסובב ויולד בהם טבע אלקי, ומדה זו מדה סגולית היא לחפץ בחיים, ובזה יתכפר עון הקודם במחשבת עבודה זרה גם בארס תאות הניאוף ולא יהיה בהם נגף, והוא מאמר הכתוב כאן צרור את המדינים פירוש יהיו לכם בגדר צר ואויב לשנאתם ולשנא כל הערב מהם להשחית עצם ולקלקל מעינותיהם זה תמורת מה שהתאוו להם, וזו היא אחד מתקוני התשובה, ואמר צרור לשון הווה פירוש יגבירו בהם השנאה עד גדר שיהיה נקבע בהם טבע הצרירות' עיי"ש בהמשך הדברים.

ב. ראה עוד אור החיים הק' (במדבר כה, יז): 'אכן נתכוון ה' במאמר זה לתקנתם של ישראל, לפי שכל אשר יטעום טעם חטא הטבעי השולט באדם שלא לרצונו, לו יהיה שלא טעמו אלא בבחינת החושב קשה הוא להפרידו, וכמו שהארכתי בפרט זה בפרשת אחרי מות (ויקרא יח) בפסוק כמעשה ארץ מצרים וגו', וכל עוד שלא נפרד מהחוטא תאות הדבר ותשוקתו אליו הוא מושלל מהכפרה, וכמו שפירשתי בפרשת בראשית במה שאמר הכתוב (שם ד') ואלו תשוקתו ואתה תמשל בו, ומה שלפנינו עם בני ישראל טעמו עריבת הזנות מהם במעשה מהם במחשבה, גם נדבקו בפעור דכתיב (כ"ה ג') ויצמד ישראל לבעל פעור ואמרו רז"ל (במד"ר פ"ב) שנעשו כצמיד וכו' עד כאן, וחפץ ה' לרפאותם בעצת ה' הנכונה כדי לסלק מעליהם המגפה... ויעץ ה' ואמר צרור את וגו', הכוונה בזה להקדים לשנוא המחטיאים, גם להתעייב הערב והטוב הבא מהם לאבד כל עץ נחמד וכל

מצוני על בני צוה את בני עלי משל לבת מלך וכו'. הענין, כי הקרבנות היו מכפרים על בני, התמיד של בוקר על חטאים של הלילה, והתמיד של בין הערבים על חטאים של היום, ולא עבר עליהם אף עונה אחת עם חטא (תנחומא יג), והתמידים היו מכפרים על עבירות רגילות ועל עבירות גדולות היו קרבנות אחרים כגון מה שאינו שכיח בכל יום אלא פעם אחת בשבוע או בחודש או שלש פעמים בשנה או פעם אחת בשנה לכל אלו היו קרבנות מיוחדים (עי' שבועות ב.).

ביאורים

והתמיד של בין הערבים היה מכפר על חטאים של היום. ולא עבר עליהם אף עונה אחת עם חטא. והתמידים היו מכפרים על עבירות רגילות^ז, ועל עבירות גדולות היו קרבנות אחרים, כגון מה שאינו שכיח בכל יום, אלא קרבנות השבת הבאים פעם אחת בשבוע^ה, או קרבנות של ראש חודש הבאים פעם בחודש^ו, או קרבנות הרגלים הבאים שלש פעמים בשנה^ז, או קרבנות ועבודת יום הכפורים שהיה רק פעם אחת בשנה^ח, לכל אלו היו קרבנות מיוחדים, וכפרה מיוחדת.

מצוני על בני צוה את בני עלי. משל לבת מלך שהיתה נפטרת מן העולם והיתה מפקדת לבעלה על בניה, אמר לה עד שאת מפקדתני על בני פקדי את בניי עלי... לכך נאמר צו את בני ישראל^י (ספרי). וכו'. ולכאורה יש להתבונן בזה, וכי בגלל שמשם רבינו מבקש להיטיב עם ישראל, יבקש הקב"ה כביכול לצוות אותם על כבודו ומה המדה כנגד מדה בזה. רק יש לבאר הענין, כי הקרבנות היו מכפרים על בני ישראל, וכמו שאמרו חז"ל^י, התמיד של בוקר היה מכפר על חטאים של הלילה,

צינים והערות

לרצון, היינו לעורר בח' הרצון למעלה לקבל את כל הנברר בששת ימי המעשה, שכל הנברר בששת ימי המעשה יש לו עלי' בשבת שהוא זמן עליית העולמות, אבל קרבן חטאת לכפר אין בו^א.
ו. קרבנות ראש חודש באין לכפר, כמו שמצינו בגמרא חולין (ט. ס): 'והיינו דאמר ר"ש בן לקיש מה נשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו לה' אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח'. ויש בדברי חז"ל אלו סודות גדולים כמו שהאריך בהם השל"ה בהגהות למסכת פסחים.
ז. שעירי הרגלים באים לכפר על טומאת מקדש וקדשיו, ועיין סוגיא במקומה בגמרא שבועות (ב. ב).
ח. כל עבודת יום הכפורים באה לכפר על בני ישראל כמו שנאמר (ויקרא טז. ט): 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו'.

ג. עיין במדרש (במ"ד כא. כא): 'הכבש השני תעשה בין הערבים, אר"י ב"ר סימון מעולם לא היה אדם בירושלים ובידו עון, כיצד תמיד של שחר מכפר על עבירות שבלילה, ושל בין הערבים מכפר על עבירות שנעשו ביום, מ"מ לא לן אדם בירושלים ובידו עון'. וכן הוא בתנחומא פר' פינחס פרשה יג.
ד. עיין אגרת התשובה לבעל התניא (פרק יא): 'שיוה"כ מכפר על עבירות חמורות. והתמיד שהוא קרבן עולה מכפר על מ"ע בלבד'. ועיין עוד גמ' יומא (פה. ב).
ה. רבינו סתם דקרבנות השבת באין לכפר, אבל יש לציין דהרמב"ן בפרשתנו (במדבר כה. ב) כתב: 'אין במוספי השבת חטאת כשאר כל המוספין, מפני שכנסת ישראל בת זוגו והכל שלום, והמשכיל יבין'. ועיין שם משמואל (פרשת ויקרא תרע"ו) שכתב: 'וכל קרבנות שבת תמידין ומוספין ובזיכין אדרבה המשכן הוא לצרכם, וקרבנות שבת הם רק

והענין שמשח ביקש שלא תהי' עדת ה' כצאן בלי רועה, והקב"ה השיבו שאתה תהי' תמיד, כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא ובכל אחד וכל הרועים יונקים ממנו (עי' לקו"א תניא פרק מב), ולא תהיה תורה חדשה אחרת, והראה בזה שהקב"ה ביקש ממשח פקוד בני עלי, שיש הכח בצדיקים לקרב בני ישראל לאביהם שבשמים וליתן להם עצות ששיגו כפרה לכל עוונותיהם, וזמנים מזמנים שונים להתקרב תמיד בכל מיני התקרבות, יומיות שבתיות חדשיות ושנתיות, ע"י תפלת משה שאמר יפקוד.

ביאורים

לקרב בני ישראל לאביהם שבשמים, וליתן להם עצות ששיגו כפרה לכל עוונותיהם, וזמנים מזמנים שונים כל הארה והארה בשעתה, להתקרב תמיד בכל מיני התקרבות, יומיות שבתיות חדשיות ושנתיות, על ידי הצדיקים המאירים הארות הימים האלו בלבות ישראל, וכל זה התחדש דוקא ע"י תפלת משה רבינו שאמר (במדבר כז, טז) יפקוד ה' אלקי הרוחת לכל בִּשְׁרָא אִישׁ עַל הָעֵדָה.

ובזה אפשר לבאר שייכות הענין שמשח ביקש שלא תהי' עדת ה' כצאן בלי רועה, והקב"ה השיבו צו את בני עלי שיקריבו קרבנות ומה השייכות ביניהם. רק שהקב"ה אמר לו שאתה תהי' תמיד, כי כבר אמרו חז"ל בזה"ק אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, ובכל אחד, ובפרט כל הרועים יונקים ממנו, ולא תהיה תורה חדשה אחרת. והראה בזה שהקב"ה ביקש ממשח פקוד בני עלי, שיש הכח בצדיקים

ציונים והערות

עוד בספר ליקוטי אמרים תניא (פרק מב) שכתב: 'אלא הענין הוא כי כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה כי הוא משבעה רועים הממשיכים חיות ואלהות לכללו' נשמות ישראל שלכן נקראים בשם רועים ומשרע"ה הוא כללו' כולם ונקרא רעיא מהימנא דהיינו שממשיך בחי' הדעת לכללות ישראל לידע את ה' כל אחד כפי השגת נשמתו ושרשה למעלה ויניקתה משרש נשמת משרע"ה המושרשת בדעת העליון שבי"ס דאצילות המיוחדות במאצילן ב"ה שהוא ודעתו אחד והוא המדע כו'. ועוד זאת יתר על כן בכל דור ודור יורדין ניצוצין מנשמת משרע"ה ומתלבשין בגוף ונפש של חכמי הדור עיני העדה ללמד דעת את העם ולידע גדולת ה' ולעבדו בלב ונפש'.

ט. עיין תיקוני זהר (קיד, א): 'אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפין ומפי זרע ומפי זרע זרע, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי. אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בבני נשא אית ליה שעורא, אמר ליה אין עד שתין רבוא, ורזא דמלה דור הולך ודור בא ואוקמוהו קדמאין דלית דור פחות מששים רבוא, ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד ומנו דא משה, דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר ליה רבי שמעון בריך ברי לעתיק יומין'. ועיין

לֹא נתכּהן פּנחס עד שֶהרג לזמרי (זבחים קא:). כי בכל דבר שבעולם יש ניצוץ טוב, וע"י הרציחה לזמרי זכה לכהונה ולחזור לשנות כל סדר ועניני הקרבנות וכל המועדים שיכולים להתקיים גם בזמן שבהמ"ק אינו קיים ע"י עבודתו של פנחס, המס׳נ להצלת בני׳ כאלו הקריבו כל הקרבנות במועדם בזמניהם בזמן המקדש.

ביאורים

סמיכות המועדים והקרבנות לפרשת פינחס

יכולים להתקיים גם בזמן שבהמ"ק אינו קיים, ע"י הקריאה שקוראים בימים האלה, והוא עבודתו של פנחס שזכותו נשארה לדורות ביד בני ישראל, הוא כח המסירות נפש להצלת בני ישראל, שעל ידי זה נחשב לכל ישראל גם בזמן הזה כאילו הקריבו כל הקרבנות במועדם בזמניהם בזמן המקדש, על ידי הקריאה המעוררת את הזמן׳.

חז"ל אמרו בגמרא זבחים (קא:), 'לא נתכּהן פּנחס עד שֶהרג לזמרי', ויש לבאר כי בכל דבר שבעולם אפילו בחושך ובדברים הלא טובים יש ניצוץ טוב, וע"י הרציחה לזמרי, זכה פינחס לכהונה ולחזור לשנות כל סדר ועניני הקרבנות, וכל המועדים שנשנו בפרשה זו

ציונים והערות

וכמו הקורא בפי חטאת כאילו הקריב חטאת (מנחות קי.), וכאן קוראים בציבור כל הקרבנות מכל המועדים׳.

י. ראה מה שכתב רבינו לקמן תשל"ו: 'זאת נשאר ברית עולם לדורות לקרוא פרשת פנחס בין המצרים בזמן שאין מקדש ואין קרבן לכפר בעדנו,

הקריאה מעוררת

נקמת האומות לעתיד לבא

וענין נקום נקמת בני ישראל - נקמת ה' (לא-ב-ג), מרומו בפרשה זו ענין הפרים שמתמעטים והולכים (ראה רש"י כטי"ח) על אומות העולם שמתמעטים והולכים באחרית הימים על ידי נקמת ה' ונקמת ישראל, שהנה בזמנינו זה קמו כולם בעצה אחת להעביר בני ישראל מאופק הארץ והולכים בעצת היטלר ימח שמו שהשמיד כששה מיליון מבני ישראל מסלתה ומשמנה, ועד הנה לא זכינו נקמה בהם להפך קמו תחתיהם תרבות אנשים חטאים הן מהאומות והן מערב רב שונאי דת אנשי בליעל והננו מסוככים מבפנים ומבחוץ ובא מועד שיתקיים ונקום לעינינו נקמת דם עבדיו השפוך מכל הזמנים ויתקיים ונקיתי דמם לא נקיתי (ויאל ה, כד).

הוראות למעשה

- יש להכרית כל זכר מהעבירה שלא ישאר ח"ו הרהור רע מזה.
- הפגמים בקדושה נתפסים מאד במחשבה וצריך מאד להיזהר מזה.
- הקרבנות ניתנו למועדים שונים לפי ערך הכפרה על החטא.
- בכח צדיקי הדור ואתפשטותא דמשה לעורר את בני ישראל להתקרב בכל מיני התקרבות
- בכל דבר שבעולם יש ניצוץ טוב למשל בהריגת זמרי יש ניצוץ טוב שנתכהן פינחס.

ואלה יעמדו על הברכה ידידינו הנכבדים
שהרימו תרומתם קודש להוצאת הגליון

נדבת ידידנו החשוב
מסור בלו"נ למכון מעיינות הרים

הרב אורי וינשטוק שליט"א

לרגל שמחת

הולדת הבת

בשעטו"מ

שמחת הקידושא רבה יתקיים בבית המדרש המרכזי
של כ"ק האדמו"ר שליט"א ברח' פחד יצחק ביתר